

עין משפט
עין מצוה

משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן

מסורת הש"ס

(א) [שנה ע"ג, ב] [מסופר]
כלאים פ"ח [מ"ח] מכות כ"א: ע"ז
פ"ד, ג [שקט] ל"ח פ"ד
ובגד ר"ע פ"א פ"ד, ע"ג
[מ"ח], ד [שקט] ל"ח פ"ד
ל"ח: ט [ויקרא ע"א, ו] ויע"ז
פ"י ר"כ"ג דמכות וכל הקוס
פ"י פ"ג [מ"ח], ט [ע"א]
ר"ה משקין.

תורה אור השלם

1. את חוקי השמירה
בהמתקן לא חרביה
בלאים ש"ך לא חרביה
בלאים ובגד ר"ע
שעטנו לא יעגל ע"ק:
ויקרא י"ט ט
2. וזה דבר השמטה
שמוטו כל בעל משה ירו
אשר ישה ברעהו לא
יגש את רעהו ואל אדו
כי קרא שמטה לוי:
דברים ט"ו ב

הנהגות הב"ח

(א) ר"ס ר"ח כמו טו דר
יהודה דמסכתו ו"ל כח
דמסכתו:

גיליון הש"ס

ר"ס ר"ח ח"ב ש"ס
וב"ו וקס"א ל"ג כ"ג כ"ד
ק"ד כ"ג ע"ב:

מוסף רש"י

וזכר להמחש הנקט,
וצריך לעצום להקטין,
משום דלר"ח ל"ס היא
חוליה דקולר, לר"ח נמי
לקולר [פ"ח ע"ג]. והמנכש
ההמחפה. לח"ה ויע"ז
חופה ע"פ ח"ה כ"ד כ"ג
האירועים, לוקה. דהיי
נמי וז"ל דה"ה דר"ח
ז"ל למוטו פ"ח מ"ח, ה"ה
נמי למוטו פ"ח מ"ח, ו"ו
ס"ו. כולת ר' עקיבא
היא, ויבטן דלעיל עליה
ד"ה עקובא פ"ח מ"ח ל"ג
מחש' ל"ט לוקה, דמחן
דפטר נמקיס ע"פ
מחש'ה, והמנכש ע"פ
עשנים רע"ט מי שג"ל
האחרים וז"ל, לוקה דחשיב
חורש כלאים [מ"ח כ"א].
הלמוד לומר כלאים
ש"ך לא, כלאים דהרבה
ק"ה דר"ס, דמחש' כלאים
דלא חרביה נ"י ש"ה,
דרע"ז כלאים ש"ך לא,
הד"ל מח"ו בהמתקן ל"ג
חרביה כלאים ולא חרביה
ש"ך כלאים, ש"ח ש"ך
המלכ"ה לעיל נמי דרע"ז,
ומשנת דמח"ו המח"ו של
יהא כלאים כהנהגה ויע"ז טו.
וביב"ט שא"י אתה משמט
מ"ח חרביה לומר כלאים
ש"ל [פ"ד ט"ו] כ"ג
ע"כ שנתה קרישה
ה"ח [פ"ד ט"ו] א"י אתה
משמט כספיים, וק"ה על
פ"י שהשמט כספיים חרביה
ה"ח י"ה וז"ל מל"ה
ב"ח, י"פ"ח דהיי"ה דלא
כהנהגה [פ"ח].

דלמא אפי לאינפולי, אבל ממעיין שלא יא' בתחילה אפילו בית
הבעל נמי שרי רבי יהודה ומתניין דקמי נמי ממעיין שלא יא' בתחילה
בית השלחין אין בית הבעל לא לאו רבי יהודה היא: **אם כן מסניין**
אמאן פרייה, לא ר"א כן יעקב כדאמרו ולא כ"ר"מ דשרי אפילו
בית הבעל ולא כ"ר אלעזר כן עוריה
דאפילו בית השלחין לא שרי ממעיין
ש"ל בתחילה: **אלא לרבי יהודה**
ולא שנה כו', ומתניין ר' יהודה
היא: **לחודשך כמו דרבי מאיר**,
דאפילו ממעיין ש"ל בתחילה שרי
אפילו ל"ית הבעל: **מנכש מולש**
עשנים רע"ט מתוך העובים ומי
עקי להו למי הי טפי: **משקה**
מיס כורעיס, שזרק מיס בעיקרי
העשנים: **משום ח"ו מסרינן כ"ה**,
דמאי מלכ"ה ק"ה חשיבין ליה דדלי
קולר לא חשיבין שאינו מתכוין לטול
העשנים אלא לתקן עשנים העובים
שצ"ה: חורש חורש וקולר אבות
מלכ"ה: הן כפרק כלל גדול (שנה
ק"ד ע"ג): **לרפוי**, לר"ח: **משום**
חורש אין משום וורע לא, אמאי לא
מיחייב כמח"ויהו ה"ה ע"כ תרתייהו
והאמרינן כמלכ"ה דמיחייב תרתי:
וזכר, שצ"ה: **ולר"ח לעצום חייב**,
משום קולר שהרי לר"ח לעצום חייב
משום נועט דמשום הימור דגלי
טפי: **המחפה**, שמחפה את החורש
בעפר: **לוקה**, משום לא חורש
כלאים (ויקרא ט"ו): **אף המקיים**,
שרישה כלאים וז"ל ואינו מנעלו:
כשלמא לרבי דאמינא, דמנכש הו'
משום וז"ע משום הכי מנכש כלל
לוקה דה"ה אסירא זריעה ככלאים
דכ"כ"ס לא חורש: **חרישה**, ללוק
זריעה כלאים מי אסירא דכשעת
חרישה ליכא כלל: **אמר ליה**,
מנכש אינו לוקה אלא משום מקיים:
פלמוד לומר כלאים ש"ך לא, ואע"ג
דכ"כ"ס לא חורש כלאים (ג' גורעין
ודורשין לא כלל) **לא יא' כלאים**
מכל מקום שחייב אתה לבעול:
כשלמא מועד, משום הכי שרי דלא
אסיר בשום מלכ"ה אלא משום
טימא: **וכל מקום פסידא שרו**
רבנן, למטרות כהנו של מועד
במקום פסידא דכפרשין לעיל: **בין**
למאן דאמר משום חורש, דפליגי
רבה ורבי יוסף לעיל במשקה מיס
לזרעיס דמד אמר משום חורש ומד
אמר משום חורש: **חרישה כשביעים**
מי שרי, ה"ה נפקא מנחריש ונקליר
משנות דלמרינן א"ס אינו ענין
לשנת שאינו לר"ח שהרי כבר נאמר
כל מלכ"ה תנהו ענין לשביעים:
כשביעים בזמן הזה, דרנ"ג: **ורבי**
היא, דאמר דהוא מדרבנן ומילמא
דפסידא שרו רבנן: **וזה דבר השמטה**
שמוט, כתיב בהשמט כספיים.

יהודה יוסר מר"א ומו דלשקטין לעיל לר"א הכי נמי פרישין
אליבא דרבי יהודה ומאי אלימא להש"ס מילמא דרבי יהודה דמוכח
מינה דמתניין אמאי אליבא יוסר
משום דמתני' מיילי אשכחן כה"ל
במילתיה דר"י כמו במתניין דפסידא
אל הרווחה לא ובמקום פסידא נמי
מטרם לא טרם אכל לר"א ליכא
לאוכוחי ממילתיה אלא חד מילמא
דלעיל דהרווחה אסיר הלכך ניחא
ליה לאוקמי כ"ר יהודה ולא כ"רבי
אלעזר: **כחו דר'** טא"ד דר"ק:
וא"ס תלמוד ולימני שלא יא'ו בתחילה
לחודשך כמו דר' יהודה דמחמיר
(א) כח דהמירא עדיף:

משום מאי חרבינן, ל"ח א"ס
לוקה ולא נהג אלא
כהמח"ה שמחרינן זו לא מעשה
הן אסורא דמפקינן כסנהדרין
(דף מ"א), מקרא דלר"ח לפרש' ס"ס
האיסור כה"ל: **ק"א טרפוי**
אירע, דנתה עיקר המלכ"ה
אולינן דומה לחורש ורבי יוסף אע"ג
דעיקר מלכ"ה דומה לחורש משנת
הנכש לאו לרפוי ארע"ה ובהכי פליגי
דרבה כפר לנתח המעשה מדמינן
ולא אלא חרמ' המ' משנת ורבי יוסף
כפר בתר מחשבה אולינן דהיא עיקר
ולא אולינן בתר הדמיון:

וצריך עצים, אבל א"ס אין
לר"ח לעצום לא נאמר כן
דחייב משום קצירה דלא דמיא לקצירה
דקולרין למאכל או מדי ש"רין
לחיה דכ"ר כגון רפואה וכיוצא בהן
ואי לאו שקולרין ללוקה גופו פטור
דלא מיחייב אפילו משום חוליה
דחוליה לר"ח שמה' דמי לכ"ה
מלכ"ה: **חייב שריש**, קשיא
לרבה דלול בתר הדמיון דהכ"ה וזכר
לא דמי כלל לנוטע ואע"פ"כ חייב
משום נועט וקשיא לרבי יוסף דאפילו
אינו מתכוין לזמון הגפן כיון דודאי
מלמחה מתמת הימור חייב משום
נוטע דה"ה ש"ס קאמר רבי כהנא
אפילו לא חשיב לטע' וז"ל קשיא ה"ה
דלמרינן דכ"ה"ה אפילו (כמח"ה)
ק"ד ג' משום רשעה אחת אתה
מחייבו ואי אתה מחייבו משום שמי
רשעות תרין הכי כגון דלכ"ה מיתה
ומלקות אבל תמי' מיילי דלסירן
דדמינן להדי' בשמי מלקיות תרתייהו
חד רשעה הוא ולא ממעטי מרשעתו
דכל ש"ס מלקות חד רשעה הוא והכי
נמי אמר כמ"ה פסחים פ"ג כל שעה
ודף כ"ה, וס"ו אמר א"י אכל פוטיתא
לוקה ארבע ואע"ג דר"ה כהנא אמורא
הוא מקשי מינה לרבה ורבי יוסף
משום דגב"ה רבה הוה כדאשכחן (כ"ה)
ק"ה ק"ה בעמשה דר' יוחנן דהוה חרף
טובא * וקשיא ל"ג כיון דלאו מנה הוא לא חשיב עליה:

א"פ קרקע כו', מכלל דלכ"ה זמן דלא משמט קרקע ואיזה זה
בזמן הזה: **אפילו סימא רבנן**, דפליגי עליה דרבי ואמרי דשביעים בזמן הזה דלזרימא: **אנוס מלכ"ה אסר רחמנא**, מלכות

דלמא אפי לאינפולי, אבל ממעיין שלא יא' בתחילה אפילו בית
הבעל נמי שרי רבי יהודה ומתניין דקמי נמי ממעיין שלא יא' בתחילה
בית השלחין אין בית הבעל לא לאו רבי יהודה היא: **אם כן מסניין**
אמאן פרייה, לא ר"א כן יעקב כדאמרו ולא כ"ר"מ דשרי אפילו
בית הבעל ולא כ"ר אלעזר כן עוריה
דאפילו בית השלחין לא שרי ממעיין
ש"ל בתחילה: **אלא לרבי יהודה**
ולא שנה כו', ומתניין ר' יהודה
היא: **לחודשך כמו דרבי מאיר**,
דאפילו ממעיין ש"ל בתחילה שרי
אפילו ל"ית הבעל: **מנכש מולש**
עשנים רע"ט מתוך העובים ומי
עקי להו למי הי טפי: **משקה**
מיס כורעיס, שזרק מיס בעיקרי
העשנים: **משום ח"ו מסרינן כ"ה**,
דמאי מלכ"ה ק"ה חשיבין ליה דדלי
קולר לא חשיבין שאינו מתכוין לטול
העשנים אלא לתקן עשנים העובים
שצ"ה: חורש חורש וקולר אבות
מלכ"ה: הן כפרק כלל גדול (שנה
ק"ד ע"ג): **לרפוי**, לר"ח: **משום**
חורש אין משום וורע לא, אמאי לא
מיחייב כמח"ויהו ה"ה ע"כ תרתייהו
והאמרינן כמלכ"ה דמיחייב תרתי:
וזכר, שצ"ה: **ולר"ח לעצום חייב**,
משום קולר שהרי לר"ח לעצום חייב
משום נועט דמשום הימור דגלי
טפי: **המחפה**, שמחפה את החורש
בעפר: **לוקה**, משום לא חורש
כלאים (ויקרא ט"ו): **אף המקיים**,
שרישה כלאים וז"ל ואינו מנעלו:
כשלמא לרבי דאמינא, דמנכש הו'
משום וז"ע משום הכי מנכש כלל
לוקה דה"ה אסירא זריעה ככלאים
דכ"כ"ס לא חורש: **חרישה**, ללוק
זריעה כלאים מי אסירא דכשעת
חרישה ליכא כלל: **אמר ליה**,
מנכש אינו לוקה אלא משום מקיים:
פלמוד לומר כלאים ש"ך לא, ואע"ג
דכ"כ"ס לא חורש כלאים (ג' גורעין
ודורשין לא כלל) **לא יא' כלאים**
מכל מקום שחייב אתה לבעול:
כשלמא מועד, משום הכי שרי דלא
אסיר בשום מלכ"ה אלא משום
טימא: **וכל מקום פסידא שרו**
רבנן, למטרות כהנו של מועד
במקום פסידא דכפרשין לעיל: **בין**
למאן דאמר משום חורש, דפליגי
רבה ורבי יוסף לעיל במשקה מיס
לזרעיס דמד אמר משום חורש ומד
אמר משום חורש: **חרישה כשביעים**
מי שרי, ה"ה נפקא מנחריש ונקליר
משנות דלמרינן א"ס אינו ענין
לשנת שאינו לר"ח שהרי כבר נאמר
כל מלכ"ה תנהו ענין לשביעים:
כשביעים בזמן הזה, דרנ"ג: **ורבי**
היא, דאמר דהוא מדרבנן ומילמא
דפסידא שרו רבנן: **וזה דבר השמטה**
שמוט, כתיב בהשמט כספיים.

יהודה יוסר מר"א ומו דלשקטין לעיל לר"א הכי נמי פרישין
אליבא דרבי יהודה ומאי אלימא להש"ס מילמא דרבי יהודה דמוכח
מינה דמתניין אמאי אליבא יוסר
משום דמתני' מיילי אשכחן כה"ל
במילתיה דר"י כמו במתניין דפסידא
אל הרווחה לא ובמקום פסידא נמי
מטרם לא טרם אכל לר"א ליכא
לאוכוחי ממילתיה אלא חד מילמא
דלעיל דהרווחה אסיר הלכך ניחא
ליה לאוקמי כ"ר יהודה ולא כ"רבי
אלעזר: **כחו דר'** טא"ד דר"ק:
וא"ס תלמוד ולימני שלא יא'ו בתחילה
לחודשך כמו דר' יהודה דמחמיר
(א) כח דהמירא עדיף:

משום מאי חרבינן, ל"ח א"ס
לוקה ולא נהג אלא
כהמח"ה שמחרינן זו לא מעשה
הן אסורא דמפקינן כסנהדרין
(דף מ"א), מקרא דלר"ח לפרש' ס"ס
האיסור כה"ל: **ק"א טרפוי**
אירע, דנתה עיקר המלכ"ה
אולינן דומה לחורש ורבי יוסף אע"ג
דעיקר מלכ"ה דומה לחורש משנת
הנכש לאו לרפוי ארע"ה ובהכי פליגי
דרבה כפר לנתח המעשה מדמינן
ולא אלא חרמ' המ' משנת ורבי יוסף
כפר בתר מחשבה אולינן דהיא עיקר
ולא אולינן בתר הדמיון:

וצריך עצים, אבל א"ס אין
לר"ח לעצום לא נאמר כן
דחייב משום קצירה דלא דמיא לקצירה
דקולרין למאכל או מדי ש"רין
לחיה דכ"ר כגון רפואה וכיוצא בהן
ואי לאו שקולרין ללוקה גופו פטור
דלא מיחייב אפילו משום חוליה
דחוליה לר"ח שמה' דמי לכ"ה
מלכ"ה: **חייב שריש**, קשיא
לרבה דלול בתר הדמיון דהכ"ה וזכר
לא דמי כלל לנוטע ואע"פ"כ חייב
משום נועט וקשיא לרבי יוסף דאפילו
אינו מתכוין לזמון הגפן כיון דודאי
מלמחה מתמת הימור חייב משום
נוטע דה"ה ש"ס קאמר רבי כהנא
אפילו לא חשיב לטע' וז"ל קשיא ה"ה
דלמרינן דכ"ה"ה אפילו (כמח"ה)
ק"ד ג' משום רשעה אחת אתה
מחייבו ואי אתה מחייבו משום שמי
רשעות תרין הכי כגון דלכ"ה מיתה
ומלקות אבל תמי' מיילי דלסירן
דדמינן להדי' בשמי מלקיות תרתייהו
חד רשעה הוא ולא ממעטי מרשעתו
דכל ש"ס מלקות חד רשעה הוא והכי
נמי אמר כמ"ה פסחים פ"ג כל שעה
ודף כ"ה, וס"ו אמר א"י אכל פוטיתא
לוקה ארבע ואע"ג דר"ה כהנא אמורא
הוא מקשי מינה לרבה ורבי יוסף
משום דגב"ה רבה הוה כדאשכחן (כ"ה)
ק"ה ק"ה בעמשה דר' יוחנן דהוה חרף
טובא * וקשיא ל"ג כיון דלאו מנה הוא לא חשיב עליה:

א"פ קרקע כו', מכלל דלכ"ה זמן דלא משמט קרקע ואיזה זה
בזמן הזה: **אפילו סימא רבנן**, דפליגי עליה דרבי ואמרי דשביעים בזמן הזה דלזרימא: **אנוס מלכ"ה אסר רחמנא**, מלכות

דלמא אפי לאינפולי, אבל ממעיין שלא יא' בתחילה אפילו בית
הבעל נמי שרי רבי יהודה ומתניין דקמי נמי ממעיין שלא יא' בתחילה
בית השלחין אין בית הבעל לא לאו רבי יהודה היא: **אם כן מסניין**
אמאן פרייה, לא ר"א כן יעקב כדאמרו ולא כ"ר"מ דשרי אפילו
בית הבעל ולא כ"ר אלעזר כן עוריה
דאפילו בית השלחין לא שרי ממעיין
ש"ל בתחילה: **אלא לרבי יהודה**
ולא שנה כו', ומתניין ר' יהודה
היא: **לחודשך כמו דרבי מאיר**,
דאפילו ממעיין ש"ל בתחילה שרי
אפילו ל"ית הבעל: **מנכש מולש**
עשנים רע"ט מתוך העובים ומי
עקי להו למי הי טפי: **משקה**
מיס כורעיס, שזרק מיס בעיקרי
העשנים: **משום ח"ו מסרינן כ"ה**,
דמאי מלכ"ה ק"ה חשיבין ליה דדלי
קולר לא חשיבין שאינו מתכוין לטול
העשנים אלא לתקן עשנים העובים
שצ"ה: חורש חורש וקולר אבות
מלכ"ה: הן כפרק כלל גדול (שנה
ק"ד ע"ג): **לרפוי**, לר"ח: **משום**
חורש אין משום וורע לא, אמאי לא
מיחייב כמח"ויהו ה"ה ע"כ תרתייהו
והאמרינן כמלכ"ה דמיחייב תרתי:
וזכר, שצ"ה: **ולר"ח לעצום חייב**,
משום קולר שהרי לר"ח לעצום חייב
משום נועט דמשום הימור דגלי
טפי: **המחפה**, שמחפה את החורש
בעפר: **לוקה**, משום לא חורש
כלאים (ויקרא ט"ו): **אף המקיים**,
שרישה כלאים וז"ל ואינו מנעלו:
כשלמא לרבי דאמינא, דמנכש הו'
משום וז"ע משום הכי מנכש כלל
לוקה דה"ה אסירא זריעה ככלאים
דכ"כ"ס לא חורש: **חרישה**, ללוק
זריעה כלאים מי אסירא דכשעת
חרישה ליכא כלל: **אמר ליה**,
מנכש אינו לוקה אלא משום מקיים:
פלמוד לומר כלאים ש"ך לא, ואע"ג
דכ"כ"ס לא חורש כלאים (ג' גורעין
ודורשין לא כלל) **לא יא' כלאים**
מכל מקום שחייב אתה לבעול:
כשלמא מועד, משום הכי שרי דלא
אסיר בשום מלכ"ה אלא משום
טימא: **וכל מקום פסידא שרו**
רבנן, למטרות כהנו של מועד
במקום פסידא דכפרשין לעיל: **בין**
למאן דאמר משום חורש, דפליגי
רבה ורבי יוסף לעיל במשקה מיס
לזרעיס דמד אמר משום חורש ומד
אמר משום חורש: **חרישה כשביעים**
מי שרי, ה"ה נפקא מנחריש ונקליר
משנות דלמרינן א"ס אינו ענין
לשנת שאינו לר"ח שהרי כבר נאמר
כל מלכ"ה תנהו ענין לשביעים:
כשביעים בזמן הזה, דרנ"ג: **ורבי**
היא, דאמר דהוא מדרבנן ומילמא
דפסידא שרו רבנן: **וזה דבר השמטה**
שמוט, כתיב בהשמט כספיים.

יא א מ"י פ"ח מהלכות
שנת מלכה ב:
יב ב מ"י ש"ס הלכה ד:
יג ב מ"י פ"ח מלכות
כלאים הלכה ב [פ"ה]
הלכה בן סנה לאון רע"ז
טושיע י"ד פ"י י"ז פ"ח
א [ויקרא ט"ו ע"א]:
ד' ד' מ"י פ"ח מלכות
שנתה הלכה ב סנה
לאון ע"ר וע"ן קמ"ט ש"י"ט
מ"ח פ"ח פ"ו פ"ח פ"ח:

רבינו חננאל

וסבר ר' יהודה ל"ש מעין
שיצא בתחילה ולא שנה
מעין שלא יצא בתחילה,
אין משקין אלא בית
השלחין, וזה דקתני מעין
שיצא בתחילה, א"ר"ה דאמר
ר' מאיר מעין שיצא
בתחילה משקין כמנו אפי'
שרה הבעל, תנא איהו נמי
מעין שיצא בתחילה, אמר
המנכש, פ"ה החופה בית
הזרעים, והמקיים בית
לזרעים כשבת, משום מאי
מתרינן ביה, וזה דאמר
משום חורש, מה דר' אפר
החרש לרפוי ארע"ה וזה
נמי דרפוי ארע"ה ניהו, וזה
יוסף אמר משום וורע, מה
ד"ך חורש לאצמתי פירא
הוא נמי קא מצמתי פירא,
ובקשי אביי הנהיינו בית
ואמאי לא מתרינן בית
משום חורש משום וורע,
הוא דמיא ליה רפוי נמי
ל"ה, וכי תימא כל היכא
דאיכא מלכ"ה מעין שריש
לא מחייבין אלא חורש,
והאמר דכ"ה חורש
וצריך לעצום חייב שריש,
אתה משום וורע ואתה
משום קציר, ולא פירק
לנפשיהו, איתביה רב
כשעלמא לרב יוסף דאמר
במנכש משום וורע חייב שריש,
חופר אצל הכלאים ולוקח
הגפר ומחפה בו את
הכלאים כ"ר יצ"ח,
והמחפה בכלאים לוקה, ר' יוסף
עקיבא אומר אף המקיים,
רבה, ט"ו לוקה דאמר
משום מקיים בכלאים,
וכולה ר' עקיבא היא, ומה
טעם קאמר ורבי קמ"ה,
המנכש והמחפה בכלאים
לוקה מאי טעמא משום
מקיים, ש"י עקיבא אומר
אף המקיים בכלאים לוקה,
פ"י מקיים בכלאים, שמנכש
שרה וזריעה כלאים ורבה
היא ורפוי, והמקיים
הכלאים כמח"ויהו, ע"ג
לו הצמחה והפריחה פ"ה,
מאי טעמא, אמר ק"ה לא
חורש חופר כלאים א"י,
מאי טעמא חורש כלאים,
מקיים טמ"ו, תלמוד לומר
לא כלאים, כלומר, האי לא
דכתב רחמנא דורש אותו
בזריעה ליה לית למכתב,
לא חורש כו"ך וליש"ח,
ואנא ידענא דאין זריעה
אלא בתבואה, פ"י וסמילא
משניין שאמר זריעה
התבואה בכלאים [מה]
עוד אמר כלאים, כדכתיב

דורעתי את השנה (הוראי) [ושמיתין] ונ"ו, אבל באילנות ושיטה היא, כדכתיב ונעשתם על עץ מאכל, כלאים דכתב רחמנא למת ל"י, לרבות המקיים בכלאים כלאו, ומקשינן לרבה ורבי יוסף מתניין חשן משקין בית
השלחין בשנה ובשביעים, בשלמא מועד משום שריח הוא דאסור, וכל מקום פסידא שרו רבנן, אלא בשביעים, בין למאן דאמר משקה מיס לזרעיס חייב משום וורע ובין למאן דאמר חייב משום חורש, תרתייהו
חרישה וזריעה כשביעים אסירי, הכי שרו, ופירק אביי, שביעים בזמן הזה, ורבי היא, והיא רבי אומר לו רבה השמטה שמוט, כתיב שמיטה וכתוב שמוט, כשתי שמיטות הכתוב מרוב אחת שמיטה קרקע ואחת שמיטה
כספיים, בזמן שאהה משמט קרקע כו', והראיה דלית שמיטה בקרקע שארץ ישראל בידו נזים היא, שביעים בזמן הזה רבנן, ובמקום פסידא שרו רבנן, רמא אסר לאו תימא תמני רבי דר"ה ולא רבנן, אלא א"פ תימא
רבנן, הניכוש (והחייב כללית) תלודתו ניהו, וכשביעים אבות אסר רחמנא